

de foreslaaede Ejendoms- og Toldskatter samt om en Reform af Jordlovgivningen.

Resolutionen, hvorefter trykte Eksemplarer er omdelt, vil blive tilstillet Udvalget angaaende Forslag til Lov om Beskatning til Staten af faste Ejendomme.

Udenfor Dagsordenen har Undervisningsministeren Ordet for at fremsætte de nu anmeldte Lovforslag.

Undervisningsministeren (Appel):

Jeg har den Ære for det høje Ting at fremsætte Forslag til Lov om Lønningsbestemmelser for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen paa Færøerne. Den nugældende Lønningslov for det færøske Skolevæsen stammer fra 1902, men ved Finanslovene for 1910—11 og 1912—13 er der givet forskellige Tillæg til Lønningerne efter Loven af 1902, senere er der givet midlertidige Løntillæg efter Lov Nr. 497 af 28. September 1918 og Lov Nr. 447 af 4. August 1919, og endelig har de færøske Lærere og Lærerinder faaet Dyrtds- og Konjunkturtillæg ved Lov Nr. 562 af 4. Oktober 1919 paa lignende Maade som Statens Tjenestemænd.

Lønningsloven for det færøske Skolevæsen har længe trængt til en Reform, og hvis ikke Krigen var kommet, var et Forslag sikkert ogsaa blevet fremsat i 1914—15. Imidlertid har disse forskellige Tillæg, jeg nævnte, i de forløbne Aar virket nogenlunde tilfredsstillende, men Lagtinget har nu gennem to Samlinger forberedt en ny Lønningslov, og paa Grundlag af dette af Lagtinget udarbejdede Forslag er det foreliggende Lovforslag udarbejdet.

Jeg skal allerførst omtale dette Lovforslags økonomiske Rækkevidde, idet jeg skal oplyse, at før den 1. August 1914 var Gennemsnitslønnen for Lærere paa Færøerne 1 180 Kr., og der blev af Kommunerne udredt til Grundlønnen 40 000 Kr. og af Staten 23 000 Kr., og det samlede Statstilskud var før 1914 45 000 Kr. Efter den nugældende Ordning med de forskellige Tillæg er Kommunernes og Statens Tilskud til Grundlønnen det samme, men nu er Statens samlede Tilskud 153 000 Kr. og Gennemsnitslønnen for Lærere 2 700 Kr. Efter Lagtingets Forslag skulde den fremtidige Gennemsnitsløn for Lærere paa Færøerne blive 3 550 Kr., og der skulde til Grundlønnen af Kommunerne udredes i alt 70 000 Kr. og af Staten 70 000 Kr., men til Tillægene skulde Staten yderligere udrede 115 000 Kr. Det foreliggende Lovforslag holder sig til en Gennemsnitsløn af 2 900 Kr. for Lærere

paa Færøerne og medfører et Tilskud fra Kommunen til Grundlønnen paa 55 400 Kr., fra Staten 50 500 Kr., og i alt bliver Statens Tilskud 153 400 Kr. Man vil saaledes se, at den Lov, der her foreslaas, i økonomisk Henseende betyder, at det Tilskud, Staten indtil nu har ydet til det færøske Skolevæsen, i alt 153 000 Kr., paa det allernærmeste bliver uforandret i Tiden efter den 1. April, fra hvilket Tidspunkt det foreslaas at Loven skal gælde.

Med Hensyn til Lovforslagets Indhold skal jeg fremdeles nævne, at der ligesom i den tidligere Lov er en betydelig Forskel paa de foreslaaede Lønninger i Thorshavn og udenfor Thorshavn. Der foreslaas, at Førstelæreren i Thorshavn for Fremtiden skal være Overlærer og have en Begyndelsesløn paa 4 000 Kr. stigende til 5 500 Kr., og Lærere og Lærerinder ved Skolevæsenet i Thorshavn skal have en Begyndelsesløn paa 2 300 Kr., stigende til 3 800 Kr. Hvad angaar Lærerlønningerne ved Skolerne udenfor Thorshavn, er der sat den almindelige Norm, at Førstelærere og Enelærere skal begynde med 1 600 Kr. og slutte med 3 100 Kr., Andenlærere begynde med 1 200 Kr. og slutte med 2 700 Kr., men jeg gør opmærksom paa, at det i Lovforslagets § 3 bestemmes, at Undervisningsministeren efter Indstilling fra Kommunalbestyrelsen og Skoledirektionen kan forhøje Grundlønnen for disse Embeder udenfor Thorshavn, og paa samme Maade kan Ministeriet efter Indstilling af de nævnte Myndigheder nedsætte den i § 2 normerede Grundløn for Lærere og Lærerinder ved Skolerne udenfor Thorshavn med indtil 400 Kr. Dette mærkelige Forhold er begrundet i den store Ulighed, som Skolevæsenet paa Færøerne frembyder. Udenfor Thorshavn er der jo en Række Byer, der har et Skolevæsen, som kan sammenlignes med det, vi har hernede i større Landsbyer. Jeg skal nævne Byer som Klaksvig, Vestmanhavn og Tveraa. Men der er ogsaa paa Færøerne mange Pladser med smaa, meget enkle Skoler, der svarer til vore Smaaskoler i de tyndest befolkede Egne i Vestjylland.

Det Statstilskud, jeg nævnte, ydes efter Regler, som findes i Lovforslagets § 8. For Thorshavns Vedkommende yder Staten $\frac{1}{3}$ af Grundlønnen — efter Loven af 1902 ydede Staten intet Tillæg til Grundlønnen for Lærerne i Thorshavn —, og udenfor Thorshavn yder Staten indtil Halvdelen af Grundlønnen. Man vil saaledes se, at Statens Tilskud til Grundlønnen er betydelig større efter dette Lovforslag, end